

**Konferencje
międzyparlamentarne
Prezydencja holenderska UE 2016 r.**

Miejsce i data: Haga, **8 kwietnia 2016 r.**
Dotyczy: **Konkluzje końcowe**, Konferencja Międzyparlamentarna WPZiB/WPBiO,
6–8 kwietnia 2016 r.

Konferencja Międzyparlamentarna¹,

uwzględniając podjętą w kwietniu 2012 roku w Warszawie decyzję Konferencji Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej w sprawie utworzenia i mandatu dla niniejszej Konferencji;

uwzględniając tytuł II Protokołu nr 1 (i art. 9) Traktatu z Lizbony dotyczący wspierania skutecznej i systematycznej współpracy w ramach Unii Europejskiej;

świadoma przewidzianych Traktatem z Lizbony nowych uprawnień i instrumentów instytucji Unii Europejskiej (UE) w obszarze polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony; mając świadomość, że te nowe instrumenty stwarzają większe możliwości wywierania przez Unię wpływu na arenie międzynarodowej, współmiernego do jej znaczenia politycznego i gospodarczego;

świadoma wielopoziomowego procesu decyzyjnego w obszarach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) oraz wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO); mając świadomość, że skuteczna realizacja tych polityk musi angażować wiele podmiotów politycznych zarówno na poziomie UE, jak i na poziomie krajowym; świadoma odpowiedzialności za sprawowanie kontroli parlamentarnej i pogłębianie współpracy międzyparlamentarnej w obszarach WPZiB i WPBiO;

świadoma, że rozwój sytuacji międzynarodowej wzmocnił rolę parlamentów jako głównych podmiotów w globalnym procesie podejmowania decyzji, ze szczególnym uwzględnieniem konfliktów i sytuacji kryzysowych;

podkreślając, że Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ), poszczególne państwa członkowskie i Specjalny Przedstawiciel Unii Europejskiej ds. Praw Człowieka powinni wykorzystywać wszelkie dostępne możliwości polityczne i dyplomatyczne do wspierania przestrzegania praw człowieka jako głównego celu stosunków zewnętrznych, zgodnie z planem działania UE z dnia 20 lipca 2015 r. dotyczącym praw człowieka i demokracji na lata 2015–2019 oraz zgodnie z wartościami takimi jak poszanowanie ludzkiej godności, wolności, demokracji, równości, praworządności, oraz przy uwzględnieniu powszechności i niepodzielności praw człowieka i podstawowych wolności, zapisanych w Karcie Narodów Zjednoczonych, międzynarodowym prawie humanitarnym, Traktacie o Unii Europejskiej i Karcie praw podstawowych;

¹ Należy zauważyć, że niniejsze konkluzje zostały przyjęte przez Konferencję Międzyparlamentarną, przy czym delegacja duńska wstrzymała się od głosu.

w oparciu o wnioski z ostatniej Konferencji Międzyparlamentarnej, która odbyła się w Luksemburgu w dniach 5–6 września 2015 r.;

Przegląd strategiczny polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE

1. Zwraca uwagę na obecny etap przeglądu strategicznego WPZiB i WPBiO, którego wynikiem ma być opracowanie do czerwca 2016 r. nowej Globalnej strategii UE w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (zwaney dalej „Globalną strategią”); z zadowoleniem przyjmuje uwagi parlamentów po ostatniej Konferencji Międzyparlamentarnej w Luksemburgu, przez które parlamenty realizują swoją rolę w kształtowaniu Globalnej strategii; w tym kontekście Konferencja Międzyparlamentarna wyraża uznanie dla Wysokiej Przedstawiciel/Wiceprzewodniczącej za jej zaangażowanie na rzecz uwzględnienia wszystkich uwag i spostrzeżeń w procesie przeglądu strategicznego;
2. Podkreśla potrzebę opracowania wspólnej, kompleksowej i spójnej Globalnej strategii dotyczącej wyzwań i możliwości UE w zmieniającej się sytuacji międzynarodowej i w kontekście przynależności większość państw UE do NATO; współpraca, zaangażowanie i aktywny udział wszystkich właściwych podmiotów, a w szczególności państw członkowskich UE, są niezbędne, aby Globalna strategia mogła być realizowana w najlepszym interesie UE i jej państw członkowskich; dzięki zbadaniu możliwości skutecznego wykorzystania wszystkich instrumentów w ramach działań zewnętrznych w strategii należy wyraźnie określić wyzwania stojące przed UE, zwłaszcza w takich ważnych obszarach jak migracja, zwalczanie terroryzmu i ochrona przed agresją zewnętrzną, w tym wojną hybrydową; Globalna strategia powinna wspierać efektywną współpracę z partnerami lokalnymi i regionalnymi zgodnie z art. 21 TUE, której wynikiem ma być bezpieczeństwo naszych obywateli, społeczeństw i terytorium; powinna ona wspierać nasze interesy szczególnie w zakresie opartego na wartościach ładu globalnego z poszanowaniem pokoju, wartości demokratycznych i praw człowieka; Konferencja uznaje, że kompleksowe podejście oraz spójne i skoordynowane stosowanie instrumentów polityki zewnętrznej i wewnętrznej UE powinno stanowić podstawę nowej strategii;
3. Wskazuje, że głównym interesem strategicznym Unii jest pokojowy wielostronny ład globalny oparty o praworządność, przestrzeganie praw człowieka i demokrację; z ogromnym zaniepokojeniem zauważa, że te normy i wartości znalazły się pod nasilającą się presją w coraz bardziej niestabilnym świecie; jest zdania, że wdrożenie porozumień z Mińska stanowi warunek wstępny jakiegokolwiek istotnej zmiany stanowiska UE wobec Rosji; wspiera inne zasady determinujące politykę UE wobec Rosji, zgodnie z uzgodnieniami Rady do Spraw Zagranicznych z 14 marca 2016 r.; potwierdza zdecydowane wspólne stanowisko w sprawie nieuznawania aneksji Krymu;
4. Oczekuje zaprezentowania Globalnej strategii w czerwcu 2016 r. i wyraża pragnienie uczestniczenia w dalszych dyskusjach, w tym działaniach następczych po jej wdrożeniu i opracowaniu białej księgi na temat bezpieczeństwa i obrony na podstawie Globalnej strategii; a także w ramach badań nad bezpieczeństwem i obronnością UE (zainicjowanych już w ramach projektu pilotażowego i nadchodzących działań przygotowawczych) w uzupełnieniu programów badawczych państw członkowskich UE;
5. Przypomina, że rozszerzenie UE było sukcesem Europy jako całości, pomogło przezwyciężyć podziały będące skutkiem zimnej wojny i przyczyniło się do pokoju,

stabilności i dobrobytu na całym kontynencie oraz stało się bodźcem dla sąsiednich krajów europejskich do kontynuowania reform jako warunku wstępnego akcesji;

Wzmocnienie obrony i szybkiego reagowania UE

6. Podkreśla, że – wobec delikatnej sytuacji na wschodnich i południowych granicach UE i poza nimi oraz w świetle art. 42 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej („Państwa członkowskie zobowiązują się do stopniowej poprawy swoich zdolności wojskowych”) – potrzebne jest wzmocnienie odporności i zdolności obronnych UE; wzywa zatem państwa członkowskie do wdrożenia w praktyce instrumentów przyznanych na mocy TUE, np. w art. 42 ust. 6 (stała współpraca strukturalna) i art. 44 (wykonanie zadania z zakresu WPBiO przez grupę państw członkowskich); podkreśla potrzebę wzmocnienia zdolności szybkiego reagowania UE, w szczególności przez przewyższenie przeszkód i określenie możliwych rozwiązań dotyczących rozmieszczenia grup bojowych UE jako siły interwencyjnej typu *initial entry force*, przez reformowanie systemu finansowania operacji UE w kierunku bardziej sprawiedliwego rozłożenia obciążeń w celu stworzenia stałego operacyjnego dowództwa wojskowego UE w kontekście porozumień Berlin Plus, koordynującego swoje działania w większym stopniu z Komórką Planowania i Prowadzenia Operacji Cywilnych (CPCC); i wzywa państwa członkowskie będące jednocześnie członkami NATO do przeznaczania co najmniej 2% PKB na obronność, co stanowi odniesienie do ustaleń przyjętych na szczycie NATO w Walii we wrześniu 2014 r.; wspiera komplementarną współpracę UE-NATO jako najlepszy sposób wzmocnienia synergii w celu szybkiego reagowania i uniknięcia powielania działań w procesie rozwoju potencjału wojskowego, z pełnym poszanowaniem autonomii każdej strony i możliwości prowadzenia niezależnych działań w zakresie WPBiO w sytuacji, gdy NATO odmawia działania lub gdy operacja w ramach UE jest bardziej odpowiednia do sytuacji; jest zdania, że priorytetem powinno być stworzenie praktycznych rozwiązań i wytycznych na potrzeby przyszłego stosowania klauzuli o wzajemnej pomocy (art. 42 ust. 7 TUE) i innych postanowień dotyczących WPBiO zawartych w Traktacie;
7. Wzywa Komisję Europejską do wykorzystania białej księgi na temat bezpieczeństwa i obrony jako podstawy do opracowania proponowanego europejskiego planu działań w sektorze obrony; wyraża żal, że Komisja nie zaangażowała dotychczas Parlamentu Europejskiego ani parlamentów narodowych w opracowanie takiego dodatkowego planu działań; usilnie wzywa Komisję do wskazania planowanej podstawy prawnej dla finansowania badań nad obronnością i finansowania sprzętu służącego do obrony dla krajów trzecich i zewnętrznych organizacji regionalnych;

Wzmocnienie synergii w ramach UE i z partnerami zewnętrznymi

8. Uważa, że w celu zyskania większej wiarygodności jako podmiot globalnej polityki bezpieczeństwa i zagranicznej UE powinna wziąć na siebie większą odpowiedzialność i skupić się na wypełnieniu próżni w obszarze bezpieczeństwa w swoim sąsiedztwie; wzywa Wysoką Przedstawiciel/Wiceprzewodniczącą i państwa członkowskie UE do wykorzystania Globalnej strategii jako instrumentu służącego do wyraźnego określenia i wzmocnienia unijnej polityki sąsiedztwa; jest przekonana, że kluczowym zadaniem w tym obszarze jest przywrócenie poczucia solidarności w Unii i powiązanie w bardziej bezpośredni sposób prowadzonych działań w odniesieniu do regionu wschodu i południa; zważywszy na związek pomiędzy bezpieczeństwem zewnętrznym i wewnętrznym Konferencja Międzyparlamentarna podkreśla potrzebę reagowania przez UE na zagrożenia wyływające z niestabilności na południu i na wschodzie przy zastosowaniu

zintegrowanego podejścia łączącego wszystkie polityki i instrumenty cywilne i wojskowe, wewnątrz i zewnętrzne polityki i instrumenty bezpieczeństwa, aby wyeliminować zarówno przyczyny leżące u podstaw takiego stanu rzeczy, jak i bieżące negatywne skutki konfliktu w jej sąsiedztwie; jest przekonana, że UE powinna w większym stopniu angażować się w działania dyplomatyczne mające na celu ograniczenie eskalacji konfliktu;

9. Podkreśla potrzebę wzmocnienia zdolności prognostycznych i analitycznych instytucji UE i państw członkowskich przez zwiększenie efektywności i skuteczności instrumentów UE mających na celu zapobieganie kryzysom i zarządzanie nimi; wskazuje na rosnące wyzwania i zagrożenia w obszarze bezpieczeństwa powodowane przez terroryzm i podkreśla potrzebę usprawnienia współpracy i wymiany informacji pomiędzy europejskimi służbami wywiadowczymi, krajowymi ekspertami ds. zwalczania terroryzmu i innymi organami; wzywa wszystkie państwa członkowskie do wypełniania ich określonego w prawie zobowiązania do udostępniania danych wywiadowczych Europolowi i Eurojustowi w ramach walki z terroryzmem i przestępczością zorganizowaną; podkreśla potrzebę ukierunkowania działań na zapobieganie radykalizacji; jest zdania, że UE musi aktywnie działać na rzecz wzmocnienia współpracy z partnerami zewnętrznymi w ramach wspólnych międzynarodowych wysiłków dotyczących zwalczania terroryzmu; wskazuje na istnienie rzeczywistego związku pomiędzy bezpieczeństwem wewnętrznym i zewnętrznym Unii Europejskiej i jej państw członkowskich; dlatego też usilnie wzywa Parlament Europejski do przyjęcia jak najszybciej, a każdy z parlamentów narodowych do transpozycji, dyrektywy w sprawie danych dotyczących przelotu pasażera (COM(2011)32 z 2.02.2011), aby efektywnie przyczynić się do ograniczenia swobody przepływu terrorystów, co stanowi warunek konieczny dla poprawy bezpieczeństwa, tak pilnie potrzebnej obywatelom Europy;
10. Zachęca w tym kontekście do wzmocnienia koordynacji pomiędzy podmiotami i instytucjami odpowiedzialnymi za politykę wewnętrzną i zewnętrzną w UE, rozszerzenia współpracy pomiędzy UE, NATO i ONZ oraz osiągnięcia większej cywilno-wojskowej synergii w zakresie bezpieczeństwa na morzu, na granicach i w cyberprzestrzeni; wzywa państwa członkowskie UE do koordynacji i prezentowania wspólnego stanowiska w tych sprawach na wszystkich odpowiednich forach wielostronnych; zachęca UE do szerszej współpracy z sąsiadującymi państwami w zakresie dialogu dotyczącego bezpieczeństwa i praktycznej współpracy w dziedzinie WPBiO; w tym kontekście Unia powinna również zainwestować w dalsze wzmocnienie istniejących partnerstw przez wykorzystanie wartości dodanej każdego z państw członkowskich i dobrych relacji z poszczególnymi krajami; podkreśla, że aby zagwarantować znaczenie UE jako globalnego aktora oraz aby bronić własnych wartości i promować je, niezbędny jest silny związek pomiędzy narzędziami dyplomatycznymi a zdolnością do prowadzenia operacji wojskowych;

Aspekty polityki zagranicznej związane z migracją

11. Wzywa państwa członkowskie UE do kontynuacji prac nad wdrażaniem Europejskiego programu w zakresie migracji przedstawionego przez Komisję Europejską, podkreślając zwłaszcza potrzebę realizacji krótko- i długoterminowych priorytetów, aby móc zarządzać migracją w rozumieniu wspólnej odpowiedzialności państw członkowskich i krajów spoza UE będących krajami tranzytu i pochodzenia migrantów; wzywa państwa członkowskie do kontynuacji prac mających na celu zabezpieczenie granic zewnętrznych Unii oraz do zapobiegania dalszym ofiarom, do rozbijania siatek przemytniczych, w tym do niszczenia ich łodzi i sprzętu, do realizacji relokacji i przesiedleń oraz do realizacji wspólnej polityki azylowej

opierającej się na solidarności i ustaleniach sprawiedliwego podziału obciążeń pomiędzy państwa członkowskie; podkreśla znaczenie komunikacji dotyczącej zjawiska migracji zarówno wewnątrz UE, jak i poza nią; podkreśla znaczenie współpracy krajów pochodzenia należących i nienależących do UE realizujących umowy o readmisji; z zadowoleniem przyjmuje zmianę rozporządzenia dublińskiego; wzywa Wiceprzewodniczącą /Wysoką Przedstawiciel do zwiększenia widoczności podejmowanych przez nią działań dotyczących aspektów polityki granicznej związanych z migracją;

12. Podkreśla potrzebę rozwiązania problemów leżących u podstaw migracji w najważniejszych krajach pochodzenia i tranzytu; zauważa powiązania łączące zjawisko migracji z budowaniem pokoju, poszanowaniem praw człowieka i rozwojem, podkreślając znaczenie globalnego, wspólnego podejścia w ramach regionalnych i dwustronnych strategii współpracy zarówno gospodarczej, jak i technicznej, w tym wspierania rządów i rozwoju gospodarczego w krajach pochodzenia; z zadowoleniem przyjmuje decyzję UE dotyczącą wzmocnienia współpracy rozwojowej z krajami trzecimi, aby rozwiązać wspólne problemy – w tym celu zachęca państwa członkowskie UE do zapewnienia pełnego wsparcia dla programu działań na rzecz rozwoju do roku 2030 oraz do umieszczenia celów zrównoważonego rozwoju w centrum globalnej strategii;
13. Podkreśla, że zaprzestanie konfliktu w Syrii i stabilizacja sytuacji w Libii oraz szerzej na Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej (MENA) są kluczowe z punktu widzenia rozwiązania problemów zmuszających ludzi do ucieczki, co pozwoliłoby na ograniczenie przepływów migracyjnych na terytorium UE; podkreśla, że zrównoważone rozwiązanie kryzysu syryjskiego musi opierać się na inkluzywnej ugodzie politycznej wypracowanej pod przywództwem Syrii, obejmującej wszystkie zainteresowane podmioty krajowe i międzynarodowe; wzywa wszystkie strony to utrzymania warunków niezbędnych do kontynuowania rozmów pokojowych, jak przewidziano w mapie drogowej przyjętej przez Międzynarodową Grupę Wsparcia Syrii dnia 14 listopada 2015 r. oraz zgodnie z rezolucjami Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2268 i 2254; ponownie podkreśla znaczenie zgromadzenia wszystkich sił regionalnych i międzynarodowych dla wsparcia wysiłków mających na celu osiągnięcie porozumienia politycznego, unikając jednak ustępstw mogących zagrozić osiągnięciu zakładanych celów oraz wartościom UE; wzywa Unię do wykorzystania wpływu, jaki ma na wszystkie zainteresowane podmioty, w celu zbudowania poparcia dla zrównoważonej ugody politycznej;
14. Uwzględniając strategiczny charakter partnerstwa Unii z Egiptem dla wspólnego bezpieczeństwa, wzywa egipskie władze do zagwarantowania pełnego poszanowania praw człowieka, aby aktywnie zapobiegać torturom i współpracować w celu rozwikłania sprawy włoskiego naukowca, który został porwany, torturowany i zamordowany w Kairze;
15. Przypomina, że kluczowe jest dalsze wzmacnianie współpracy pomiędzy Unią a krajami pochodzenia i tranzytu, aby zwalczać siatki przemytników i handlarzy, zagwarantować budowanie potencjału w dziedzinie systemów azylowych i kontroli granicznej, zapewnić ochronę osobom potrzebującym, koncentrując się na grupach najbardziej narażonych, stworzyć ramy bezpiecznej, legalnej migracji, szukać wspólnych rozwiązań oraz wdrożyć humanitarną i efektywną politykę powrotową dla nielegalnych migrantów zgodnie z prawem europejskim i międzynarodowym, konwencją genewską z 1951 r. oraz zasadami ochrony praw człowieka; popiera porozumienie w sprawie Wspólnego planu działania UE-Turcja, przepisy prawa międzynarodowego mające na celu ograniczenie przepływów migracyjnych do UE

oraz pomoc dla Turcji i innych krajów tego regionu, aby nadal przyjmowały uchodźców; wzywa Turcję to realizacji zobowiązań w ramach Wspólnego planu działania oraz przyspieszenia wysiłków na rzecz zapobiegania nielegalnej migracji do UE, z zachowaniem najwyższych standardów demokracji, praworządności i poszanowania dla podstawowych wolności, w tym wolności słowa; pamięta, że kryzys uchodźczy to wyzwanie nie tylko dla Europy, lecz dla całego świata, wymagające współpracy Unii z najważniejszymi partnerami międzynarodowymi, takimi jak ONZ; zauważa misję obserwacyjną NATO na Morzu Egejskim; popiera propozycję ustanowienia Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, podkreślając jednocześnie potrzebę dostosowania jej koncepcji do nowej sytuacji w zakresie zarządzania migracją po przyjęciu Wspólnego planu działania UE-Turcja;

16. Zauważa z niepokojem, że napływ nielegalnych migrantów z Libii do Europy ponownie się zwiększa, wzywa więc państwa członkowskie do zaangażowania się w dialog z libijskim rządem jedności narodowej dotyczący sposobu ograniczenia napływu migrantów; z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście powołanie rządu jedności narodowej w Trypolisie i oczekuje na szybkie podjęcie przez niego obowiązków; potwierdza, iż integralność terytorialna Libii stanowi warunek konieczny pokoju i stabilności w całym kraju; potwierdza potrzebę przyspieszenia działań mających na celu przeciwstawienie się ekspansji Daesz w Libii, co stanowi największe zagrożenie dla bezpieczeństwa całej Unii Europejskiej; podkreśla kluczową rolę decyzji Rady Bezpieczeństwa ONZ dotyczących rozpoczęcia operacji EUNAVFOR MED SOPHIA w pełnym potencjale operacyjnym;
17. Z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie funduszy powierniczych Unii oraz wysokie zobowiązania finansowe na rzecz pomocy humanitarnej wysunięte podczas londyńskiej konferencji darczyńców dnia 4 lutego 2016 r.; oczekuje na zbliżający się Światowy Szczyt Humanitarny w Stambule w dniach 23–24 maja 2016 r.; oraz wzywa Unię i państwa członkowskie do osiągnięcia celów pomocy rozwojowej ONZ, aby pomóc rozwiązać kryzys migracyjny u źródła;

Kontrola eksportu broni

18. Uznaje wspólne stanowisko Unii w sprawie handlu bronią palną (2008/944/CFSP) za wiążące prawnie ramy decyzji dotyczących krajowego eksportu broni; wzywa państwa członkowskie do pełnego przestrzegania ośmiu kryteriów wspólnego stanowiska; ubolewa nad faktem, iż unijne raporty roczne dotyczące eksportu uzbrojenia są publikowane z coraz większym opóźnieniem i nie wszystkie państwa członkowskie przekazują dane wypełniając obowiązek sprawozdawczy zawarty we wspólnym stanowisku;
19. Uważa, że Unia powinna wspierać współpracę międzynarodową w zakresie nierozprzestrzeniania broni i jej kontroli; podkreśla potrzebę zapewnienia przestrzegania Kodeksu postępowania UE w sprawie wywozu uzbrojenia i monitorowania sytuacji w tym zakresie przez państwa członkowskie, tak aby reżimy, które nagminnie łamią prawa człowieka, nie miały możliwości zdobywania dodatkowych narzędzi tłumienia opozycji;
20. Uznając fakt, że eksport broni wiąże się z bezpieczeństwem narodowym, stwierdza, że Konferencja Międzyparlamentarna popiera większą transparentność oraz szerszą wymianę informacji o dobrych praktykach pomiędzy państwami członkowskimi UE w zakresie kontroli eksportu broni; popiera tzw. „zasadę o niepodcinaniu” uznając, że państwa członkowskie powinny szanować i przyjmować nawzajem swoje decyzje związane z licencjami na eksport broni w ramach Traktatu o handlu bronią ONZ

oraz wspólnego stanowiska Unii w sprawie wywozu broni (2008/944/CFSP); zauważa, że do rozporządzenia o podwójnym zastosowaniu wprowadzono zmiany, uaktualniono je i rozszerzono wykaz towarów, które mogą być wykorzystywane w nielegalnych celach; wyraża pogląd, iż rozporządzenie to należy implementować w sposób rygorystyczny i jednolity;

21. Wzywa Komisję Europejską do skupienia się na zapobieganiu rozprzestrzenianiu broni cybernetycznej, która może być wykorzystywana, aby zagrozić bezpieczeństwu UE; podkreśla potrzebę znacznego zwiększenia potencjału państw członkowskich w zakresie obrony przed bronią cybernetyczną; stoi na stanowisku, że Europejska Agencja Obrony może poprawić koordynację w dziedzinie obrony przed atakami cybernetycznymi z państwami członkowskimi;

Rola parlamentów

22. W czasie, kiedy bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne są ze sobą powiązane bardziej niż kiedykolwiek przedtem, podkreśla potrzebę dalszego wzmocnienia współpracy pomiędzy Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi UE w dziedzinie WPZiB/WPBiO i prosi trojkę o przedstawienie konkretnych, praktycznych propozycji w tym zakresie na kolejne posiedzenie Konferencji Międzyparlamentarnej, które odbędzie się we wrześniu 2016 r. na Słowacji.